

REGION FOSEN

Ekstern vurdering i intern skolevurdering

VURDERINGSRAPPORT

OPPHAUG skole i Ørland kommune

**Vurderingsområde:
LEKSER**

Dato: 20. – 23. april, 2015

Innhold

1	INNLEDNING	3
2	OM SKOLEN	7
3	VURDERINGSOMRÅDE	8
4	KVALITETSMÅL FOR FRAMTIDSBILDE	9
5	DELTAKERE I VURDERINGSARBEIDET	11
6	TIDSBRUK	12
7	METODER	13
8	TEGN PÅ GOD PRAKSIS	14
9	PRAKSIS SOM KAN BLI BEDRE	17
11	RAPPORTERING TIL SKOLEEIER	23
12	VEDLEGG	24

1 Innledning

Om regionen:

19 skoler i 7 kommuner på Fosen har gått sammen om ekstern vurdering i lokalt vurderingsarbeid.

Osen, Roan, Åfjord, Rissa, Leksvik, Bjugn og Ørland vil gjennomføre ekstern vurdering på tvers av kommunegrenser, gjennom en felles nedsatt vurderingsgruppe.

Hvorfor skolevurdering:

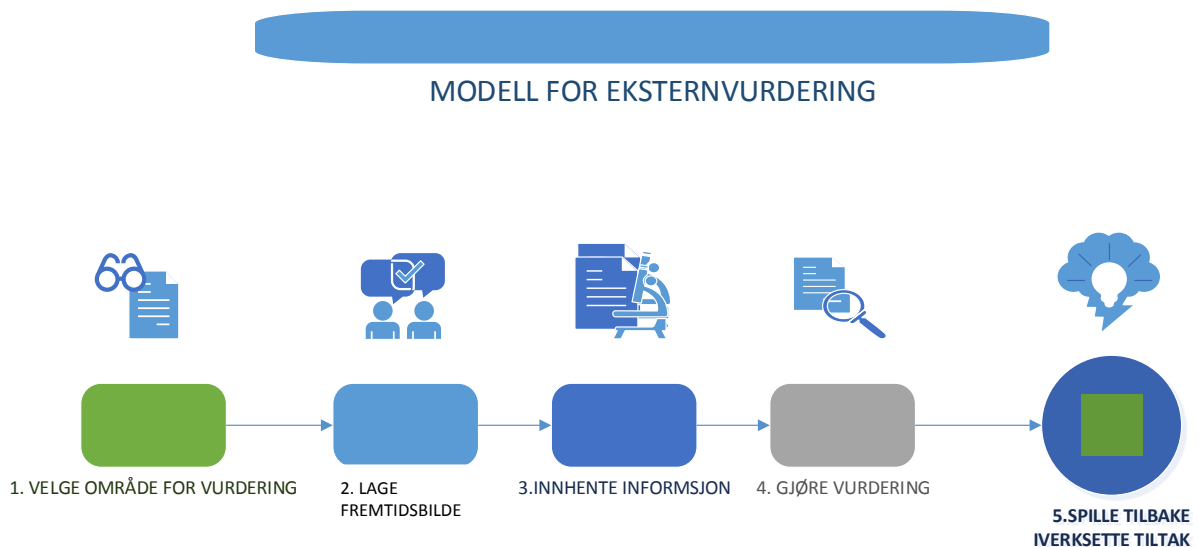
- I følge forskrift til opplæringsloven § 2 - 1 første ledd, skal skolen jevnlig vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen medvirker til å nå målene i generell del og fagdelene av læreplanen.
- Skolen skal over tid foreta vurderinger og undersøkelser relatert til alle mål i læreplanverket. Skolen skal analysere resultatene av undersøkelsene, trekke konklusjoner og iverksette tiltak som følge av dette.
- Den skolebaserte vurderingen skal være til hjelp i arbeidet med skoleutviklingen og bidra til at personalet får økt innsikt i sammenhengen mellom rammefaktorer, prosesser og resultat. En innsikt som igjen skal bidra til å øke elevenes utbytte av opplæringen.
- Det bør legges til rette for at de parter som deltar i analyse- og konklusjonsarbeidet har nødvendig kompetanse. Konklusjonene av den skolebaserte vurderingen bør skriftliggjøres og kommuniseres til berørte parter.
- Skoleeier har ansvar for jevnlig å vurdere i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen bidrar til å nå de målene som er fastsatt i den generelle delen av læreplanen og i de enkelte læreplanene for fag.
- Skoleeier skal medvirke til å etablere administrative systemer og innhente statistiske og andre opplysninger som er nødvendig for å vurdere tilstanden og utviklingen innenfor opplæringen. (Jamfør Opplæringsloven § 13.10)

Hvorfor ekstern vurdering?

Formålet er at gruppa skal være til hjelp i arbeidet med pedagogisk kvalitetsutvikling i skolen. På kort tid og gjennom en enkel prosess får skolen ekstern hjelp til å se seg selv.

Tegn på god praksis

Utdanningsdirektoratet bygger vurderingsmodellen på en tilpasset versjon av Hardanger/Voss-regionen sin skolevurderingsmetodikk. De eksterne vurdererne har brukt denne metodikken i sitt arbeid i flere år. Modellen består av fem trinn:

Rapportens tittel spiller på det framtidsbildet som er utviklet for skolens utfordringer (pkt. 3). I stedet for målformuleringer, settes det opp konkrete tegn på hva som kjennetegner en god praksis, noe som synliggjør involvering og løsningsorientering i stedet for problemfokusering. Tegnene fungerer som kjernen i vurderingsprosessen. Et bredt spekter av aktører vil få uttale seg om skolens nåværende praksis i forhold til tegnene på god praksis.

Hvem er vurderingsgruppa?

9 personer i Fosenregionen er engasjerte i vurderingsgruppa. De har bred pedagogisk bakgrunn, og skal vurdere de 19 skolene som deltar. Hver skole skal i løpet av tre år bli vurdert.

To vurderere gjennomfører vurdering på hver skole, og ingen skal vurdere skole i egen kommune.

Hva gjør vurderingsgruppa?

Skolen, i samarbeid med skoleeier, velger et fokusområde for vurdering. Vurderingsparet forbereder selve vurderingen gjennom kommunikasjon med skolen. De utarbeider kvalitetsmål, velger metode og verktøy tilpasset den enkelte skoles vurderingsområde. De gjennomfører et vurderingsarbeid, og skriver en rapport som legges frem for skolen i slutten av vurderingsuken.

Vurderingsgruppa sin oppgave er å speile praksis opp mot kvalitetsmål og er ikke en rådgivning, men skal være til hjelp og støtte for internt utviklingsarbeid.

Rapporten

Vurderingsgruppa skriver en rapport om resultatet av vurderingen. Rapporten trekker fram skolen sine sterke sider og peker på eventuelle utfordringer. Rapporten gir også informasjon om rammene for vurderingen – tidsbruk, metodevalg, verktøy m.m.

Vurderingen tar ikke mål av seg til å gi et fullstendig bilde av skolen, men er et bidrag til hva en bør arbeide videre med innen det området som er vurdert.

Det er ønskelig at de redskaper og metoder som er blitt brukt, kan overføres til det interne utviklingsarbeidet skolen årlig arbeider med.

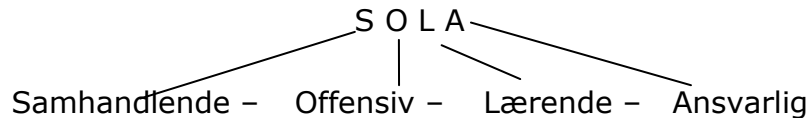
2 Om skolen

Visjon:

Opphaug skole forholder seg til Ørland kommunes overordnede verdigrunnlag

Fakta:

Opphaug skole er en PALS-skole, og jobber med å utvikle en positiv skolekultur som skal styrke elevenes skolefaglige og sosiale kompetanse gjennom proaktive tilnærminger. Elevene skal lære og øve på forventet elevatferd.

Skolen har også, sammen med de andre skolene i kommunen, jobbet aktivt med vurdering for læring siden 2009.

Skolen har i år totalt 178 elever; 116 på 1.-4.trinn og 72 på 5.-7.trinn.

Bemanningen ved skolen er fordelt med

1,62 årsverk ledelse

15,86 årsverk undervisning

1,2 årsverk assistent/fagarbeider

Årsverkene er fordelt på 19 pedagoger og 4 assistenter/fagarbeidere.

Skolen har også SFO med 0,28 årsverk ledelse og 1,16 årsverk assistent/fagarbeider.

Opphaug skole er team-organisert med en teamleder på hvert hovedtrinn, en tiltaksleder og en SFO-leder

Skolen tilbyr leksehjelp for 2.-5.trinn fra 08:00 – 08:30 tirsdag – fredag.

Skoledagen varer fra 08:30 – 14:30 mandag til torsdag, og 08:30 – 13:00 på fredag.

3 Vurderingsområde

Opphaug skole har bedt om vurdering på følgende område:

Hvordan kan lekser brukes som virkemiddel for læring og bidra til godt samarbeide heim-skole?

Bakgrunn/prosessen for valg av område/hvem har valgt området:

Det er ingen direkte hjemmel for å gi lekser i opplæringsloven med forskrifter. Det er imidlertid ikke tvil om at lekser er en del av skolen ordinære aktivitet.

Bruk av lekser har til alle tider vært et aktuelt tema; noen er for mens andre er mot, og debatten blusser ofte opp i media.

Obligatorisk leksehjelp ble innført fra skoleåret 2010/2011 etter en forsøksperiode. I sluttrapporten fra evaluering av Prosjekt leksehjelp framhever SINTEF det at skolen har et avklart forhold til lekser og hvilken funksjon leksene skal ha, som et av suksesskriteriene for et vellykket leksehjelptilbud. Dette blir viktig uansett om elevene gjør leksene heime eller på leksehjelpa på skolen.

Opphaug skole ser at vi trenger å bli mer samkjørte når det gjelder lekser.

Opphaug skole har hatt en prosess over flere personalmøter der målet har vært å komme fram til tema for ekstern vurdering:

- Gjennomgang av elevundersøkelsen og ståstedsanalysen i personalmøter med gruppediskusjon der vi har kommet fram til styrker og utfordringer.*
- Gruppediskusjon med utgangspunkt i resultatene over.*
- Plenumsdiskusjon der tema ble endelig bestemt.*

I tillegg har rektor vært i dialog med kommunalsjef for oppvekst.

4 Kvalitetsmål for framtidsbilde

I evalueringsuken har vi vurdert skolens nåværende praksis opp mot et ideelt framtidsbilde.

Kvalitetsmål betyr kjennetegn på god kvalitet. Målene er hentet fra lov, regelverk, læreplanverk og skolen sine egne planer.

Når vurderingsparet gjennomfører en vurdering, blir målene sammenlignet med den informasjonen som er samlet inn, før og under vurderingsuken.

Kvalitetsmålene er utformet av vurderingsparet og godkjent av skolen.

Framtidsbilde:

Kvalitetsmål:	Tegn på god praksis
<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • gi alle elever like gode forutsetninger for å utvikle evner og talent individuelt og i samarbeid med andre • stimulere elevenes lærelyst og nysgjerrighet <p>(Læringsplakaten)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven får oppgaver tilpasset sitt nivå • Elevene forstår hvilke kompetanse- og læringsmål de arbeider mot • Elevenes lekser er repetisjon av lærestoff • Elevene på skolen er engasjert i egen læring • Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene
<p>Skole-hjem</p> <ul style="list-style-type: none"> • legge til rette for samarbeid med heimen og sikre foreldres/foresattes medansvar i skolen <p>(Læringsplakaten)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Foreldrene blir gjort kjent med hvilke kompetanse- og læringsmål elevene arbeider mot • Forventningene mellom skolen og foreldrene er avklart • Foreldrene bidrar positivt til elevenes læring og utvikling • Det er gode rutiner for å ta opp eventuelle bekymringer med hjemmet
<p>Læreren</p> <ul style="list-style-type: none"> • fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter • legge til rette for elevmedvirkning og for at elevene kan gjøre bevisste verdivalg og valg av utdanning og fremtidig arbeid <p>(Læringsplakaten)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lærerne forklarer elevene hva som skal til for å nå kompetanse- og læringsmålene • Læreren tilpasser oppgaver og lekser utfra den enkelte elevs nivå • Lærerne er bevisste på hvordan de kan motivere elevene i læringsarbeidet • På vår skole er det sammenheng mellom mål for opplæringen, arbeidsmåtene og vurderingsarbeidet • Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det daglige arbeidet med hver enkelt elev • Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler • Lærerne på vår skole tilrettelegger opplæringen slik at alle elevene opplever mestring
<p>Skolen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolen er en lærende organisasjon <p>(Forskrift til opplæringsloven § 2-1)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skolen har en felles forståelse av hva som er god vurderingspraksis • Skolen har en læringskultur der elevene opplever at det er positivt å gjøre sitt beste • Skolen har en felles plattform for det pedagogiske arbeidet • Skoleledelsen er godt orientert om det daglige arbeidet som utføres ved skolen • Skoleledelsen motiverer til utviklingsarbeid

	• Lærerne samarbeider om planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringa

5 Deltakere i vurderingsarbeidet

- Grethe Mette Aaknes, Stokksund oppvekstsenter
- Laila Høgsve Bragstad, Testmann Minne skole
-

Våre informanter har vært

- Skoleledelse
- Lærerne
- Elevene
- Foreldrene
- Leksehjelper
- Observasjoner
- Tilsendt dokumentasjon

6 Tidsbruk

Det er avsatt 4 dager til å vurdere en skole. Skolen får rapporten siste vurderingsdag. I forkant og underveis forbereder vurdererne informasjon, metoder, verktøy og driver informasjonsarbeid og oppsummeringer.

Framdriftsplan:

Tid	Tiltak	Ansvar
29. sept. og 15. des. 2014	Informasjon til skolene som skal vurderes	Regionkonsulenten
Uke 51, 2014	Framdriftsplan sendes skolene	Regionkonsulenten
Innen 20. januar 2015	Melde inn vurderingsområde/tema til regionkonsulenten	Skolene
Innen 25. januar 2015	Overlevering av dokumentasjon til vurdererne. Sendes via regionkonsulenten	Skolene
4. - 5. februar 2015	Forberedelse til vårens vurdering. Utarbeidelse av framtidsskildre m.m	Vurdererne
Uke 7	Kontakt med skolene. Utsending av framtidsskildre	Vurdererne
Innen fredag i uke 9	Skolene godkjenner framtidsskildre	Skolene
Innen uke 10	Sende påstandsskjema til skolene	Vurdererne
Uke 12	Utfylling og returnering av påstandsskjema til vurdererne	Skolene
Uke 13	Utarbeidelse av skjema, intervjuguide, observasjonsskjema etc	Vurdererne
Uke 13	Skisserer innhold i vurderingsuka. Timeplan sendes skolene	Vurdererne
Uke 17	Vurderingsuke med framlegg av rapport	Skolene, vurdererne
Uke 19	Tilbakemelding til regionkonsulenten om erfaringer med ekstern skolevurdering. Se skjema	Skolene
Uke 19	Tilbakemelding til vurdererne om hvordan det videre arbeidet er tenkt gjennomført	Skolene
Se "Oppfølgingsavtale etter ekstern skolevurdering".	Oppfølging etter ekstern skolevurdering. Se vedlagte "Oppfølgingsavtale etter ekstern skolevurdering"	Skolene

7 Metoder

Vurderingsområdet og tid til disposisjon virker inn på valg av metode. Vanlige metoder er innhenting av dokumentasjon, påstandsskjema, strukturerte gruppesamtaler, samtale med skolens ledelse/ressurspersoner, møte og observasjoner. All informasjon om skolen speiles opp mot utarbeidet framtidsbilde for vurderingsområdet.

I denne vurderingen er følgende metoder benyttet:

- Innhenting av dokumentasjon
- Utarbeidelse av kvalitetsmål og tegn på god praksis
- Bruk av påstandsskjema
- Bruk av samtaleguider
- Observasjon

8 Tegn på god praksis

Kvalitetsmål:

- Gi alle elevene like gode forutsetninger til å utvikle evner og talent individuelt og i samarbeid med andre

Tegn:

- Elevene får oppgaver tilpasset sitt nivå
- Elevene forstår hvilke kompetanse- og læringsmål de skal arbeide mot
- Elevenes lekser er repetisjon av lærestoff.

Hva vi så:

Vi har under observasjon og samtaler med våre informanter fått et bilde av en skole med repetisjon, overlæring og mestring i fokus når det gjelder lekser som virkemiddel for læring.

Under vår observasjon har vi sett eksempler på at elever på samme trinn har ulike arbeidsplaner ut fra ulike nivå, TP (Tilpasset Plan). I Veiledet lesing har vi også sett eksempler på at leseleksa varierer ut fra nivå.

De fleste elevene sier i samtale at leksene er repetisjon av tidligere gjennomgått lærestoff, og at de i stor grad klarer å gjøre leksene selv eller med bistand fra en voksen. Lekser som ikke er gjennomgått på forhånd, skal man vente med.

Over 80% av elevene uttrykker på påstandsskjema helt eller delvis enighet om at de vet hva et læringsmål er. I samtale med elevene forklarer de at læringsmål forteller hva de skal ha lært i løpet av uka. Alle læringsmål er å finne på arbeidsplana for perioden, noe som er gjennomgående for alle trinn.

Kvalitetsmål:

- Legge til rette for samarbeid med heimen og sikre foreldres/foresattes medansvar i skolen.

Tegn:

- Foreldrene blir gjort kjent med hvilke kompetanse- og læringsmål elevene arbeider mot.
- Forventningene mellom skolen og foreldrene er avklart
- Foreldrene bidrar positivt til elevenes læring og utvikling.

Hva vi så:

Foreldrene uttrykker både i påstandsskjema og i samtale at de vet hvilke læringsmål det arbeides mot i de fleste fag. Dette gjennom elevenes arbeidsplaner og i forbindelse med IUP-gjennomgang (Individuell Utviklingsplan) på utviklingssamtalene.

På påstandsskjema uttrykker ca. 90% helt eller delvis enighet i at de vet hva som forventes av dem som foreldre i forhold til leksearbeidet. Over 90% sier også at de er helt eller delvis enige i at de hjelper sitt barn med leksearbeidet. Dette bekreftes også i stor grad av elevene.

Nærmere 100% av foreldrene sier seg helt eller delvis enige i at de motiverer sitt barn i leksearbeidet. Dette bekreftes også i stor grad i samtale med elevene.

Kvalitetsmål:

- Fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter

Tegn:

- Lærerne forklarer elevene hva som skal til for å nå kompetanse- og læringsmålene
- Lærerne tilpasser oppgaver og lekser utfra den enkelte elevs nivå.
- Lærerne følger opp resultater fra kartlegginger og prøver i det daglige arbeidet med hver enkelt elev.
-

Hva vi så:

Påstandsskjema viser at 100% av lærerne sier de er helt eller delvis enige om at det er sammenheng mellom det som gjøres i klasserommet og leksene som blir gitt. Dette bekreftes også stor grad i samtale med elevene. Ved gjennomgang av nytt lærestoff forteller våre informanter at det klargjøres hva som inngår som lekser og hva som skal til for å nå målene for perioden.

Det er også 100% helt eller delvis enighet om at leksene tilpasses den enkelte elev. Lærere på småtrinn forteller i samtale at de for eksempel tilpasser lekser ut fra nivå i Veiledet lesing og i form av ulike hjemmeoppgaver i matematikk. På mellomtrinn forteller de at tilpasning også skjer underveis i hverdagen ut fra observasjoner de gjør i timene.

Under observasjon i klasserommet så vi eksempler på arbeidsplaner og lekser tilpasset enkeltelever.

På påstandsskjema sier 100% av lærerne seg helt eller delvis enige i at de anvender kartleggingsverktøy aktivt i tilpasning til den enkelte elev.

I samtale med lærerne på småtrinn nevnes I-PALS, Carlsten, Ordkjedetest og SL brukt som utgangspunkt for tilrettelegging i lesing. Resultatene fra kartleggingen er også med og danner grunnlaget for hvem som blir tilbudt Språkverksted, Leseverksted, Ny Start eller Lesekurs. I tillegg anvendes Udirs kartlegging i regning, engelsk og lesing, samt halv- og helårsprøver i regning fra læreverket Multi som kartleggingsredskap på trinnet.

På mellomtrinn nevnes I-PALS, Carlsten, Ordkjedetest, læreverket Multis kartleggingsprøve, samt Nasjonale Prøver (5.trinn), i forbindelse med kartleggingsarbeidet. Resultatene danner utgangspunkt for videre arbeid på elevnivå; for eksempel som tilpasning av lekser eller som grunnlag for tilbud om Lesekurs.

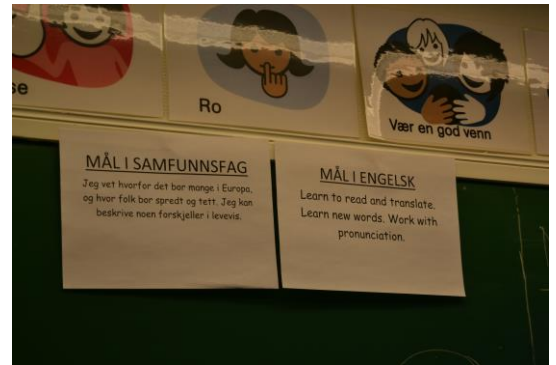
Lærere på begge trinn forteller i samtaler at kartleggingsresultatene er faste tema på utviklingssamtaler. Dette bekreftes av foreldrene. Resultatene er igjen med å danne grunnlaget for utarbeiding av de individuelle målene i IUP. Vi fikk bekreftet dette ved innsyn i en tilfeldig valgt IUP.

Kvalitetsmål:

- Skolen er en lærende organisasjon

Tegn:

- Skolen har en felles plattform for det pedagogiske arbeidet.
- Skoleledelsen er godt orientert om det daglige arbeidet som utføres ved skolen
- Skoleledelsen motiverer til utviklingsarbeid
- Lærerne samarbeider om planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæringa.

Hva vi så:

I våre observasjoner har vi sett bruk av arbeidsplaner med gjenkjennbare elementer på alle trinn, gjennomført bruk av PALS og piktogrammer, felles begrepsforståelse i personalet i forhold til pedagogiske termer. Alt dette mener vi tyder på at skolen har en felles pedagogisk plattform.

Skolen har utarbeidet planer for innhold i foreldremøter på de ulike trinnene, der kartlegging, tilpasset opplæring og lekser er gjennomgående tema. Dette bekreftes gjennomført i samtale med foreldrene.

Skolen har også utarbeidet et felles skjema for IUP (Individuell Utviklingsplan) som brukes på alle trinn. Disse fylles ut høst og vår for alle elevene ved skolen og undertegnes av elev, foresatt og kontaktlærer.

I samtaler med de ansatte peker de på personalets vilje til nytenking og ønske om å være i forkant som to av skolens positive sider. De uttrykker at de er en del av en lærerstab med engasjerte, positive og fleksible voksne, som mestrer å balansere nytenking og tradisjon.

Under samtaler med skoleledelsen, fikk vi god informasjon om skolens innhold. Denne informasjonen var i overenstemmelse med våre observasjoner, noe som forteller oss om en skoleledelse som har god oversikt.

9 Praksis som kan bli bedre

Kvalitetsmål:

- Stimulere til elevens lærelyst og nysgjerrighet

Tegn:

- Elevene på skolen er engasjert i egen læring
- Elevene får begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene

Hva vi så:

I Forskrift til opplæringslova §3-11 står det klart at elevene har rett til underveisvurdering om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene. Dette er også presisert nærmere i kommentarene til den samme paragrafen. Her sier Utdanningsdirektoratet også at denne vurderingen skal virke motiverende og hjelpe elevene i læringsarbeidet.¹

I påstandsskjemaene svarer over 70% av elevene at de liker å lære. Men ut i fra samtale vi hadde med elevene i løpet av tiden vi var på Opphaug skole, var det flere som uttalte at de mente de ikke fikk begrunnede tilbakemeldinger på hvordan de lå an i forhold til kompetansemålene. De mente også at de ikke fikk gode nok tilbakemeldinger på arbeidet de hadde gjort. «Hvis vi skriver feil hvis vi skal skrive i boka, så tar læreren og skriver øv litt mer på alt», sa en elev. «Vi får klistremerker hvis vi har gjort alle oppgavene», sa en annen. «Vi får bare smilefjes», sa en tredje. Dette bekreftes av foreldrene i samtale med dem.

I samtale med lærerne uttalte de at elevene får begrunnede tilbakemeldinger muntlig kontinuerlig når de går rundt og hjelper dem. Enkelte skriver også kommentarer ved sjekking av bøker.

Konklusjon

Selv om elevene nok jevnlig og muntlig får en del begrunnede tilbakemeldinger om hvordan de ligger an i forhold til læringsmålene i fagene, klarer ikke elevene å knytte dette opp mot kompetansemålene i fagene. Det kan se ut som om tilbakemeldingene blir for uformelle og for mye knyttet opp i mot de oppgavene de har gjort. Det ser heller ikke ut til at elevene er kjent med innholdet i uttrykkene «underveisvurdering» og «framovermelding», noe som gir et stort sprik i forhold til lærernes og elevenes oppfatning på dette punktet.

---

¹ Opplæringslova og forskrifter med forarbeid og kommentarer, 2014, s.318-319

Kvalitetsmål:

- Legge til rette for samarbeid med heimen og sikre foreldres/foresattes medansvar i skolen

Tegn:

- Det er gode rutiner for å ta opp eventuelle bekymringer med hjemmet.

Hva vi så:

I det store og hele ser det ut til at både skole og heim er enige i at det er lagt godt til rette for samarbeid for å sikre foreldres/foresattes medansvar i skolen. Foreldrene uttaler at de vet hva som ventes av dem, og at de får den informasjonen de trenger for å vite hva elevene skal lære.

Foreldrene uttaler imidlertid at de synes det er vanskelig å vite hvilke metoder lærerne bruker i undervisningen, og de er redde for å drive «vranglære» når de skal støtte elevene i leksene.

Foreldrene uttrykker også at de er enige i at det er lav terskel for å få bistand av skolen, men at det er de som må ringe skolen for å spørre. Tilbakemeldinger fra skolens side får de stort sett i konferansetimene. Henvendelser på telefon eller SMS kommer stort sett når det er noe negativt som har skjedd.

Konklusjon

På bakgrunn av det vi så og hørte mener vi at det ved Opphaug skole er et forbedrings-potensiale i forhold til rutinene rundt samarbeidet mellom heim og skole når det gjelder kommunikasjon angående bekymringer rundt elever.

Kvalitetsmål:

- Legge til rette for elevmedvirkning og for at elevene kan gjøre beviste verdivalg og valg av utdanning og framtidig arbeid.

Tegn:

- Lærerne er beviste på hvordan de kan motivere elevene i læringsarbeidet
- På vår skole er det sammenheng mellom mål for opplæringen, arbeidsmåtene og vurderingsarbeidet
- Skolen gjennomfører planlagte elevsamtaler
- Lærerne på vår skole tilrettelegger opplæringen slik at alle elevene opplever mestring

Hva vi så:

I Forskrift til opplæringslova § 3-12 står det:

Eigenvurderinga til eleven [...] er ein del av undervegsvurderinga. Eleven [...] skal delta aktivt i vurderinga av eige arbeid, eigen kompetanse og eiga fagleg utvikling jf. Opplæringslova §2-3 og §3-4

Temaet elevmedvirkning er også omtalt i Prinsipper for opplæringen, utgitt av Utdanningsdirektoratet.² Her peker de på at det å få lov til å være med på

² http://www.udir.no/upload/larerplaner/Fastsatte_lareplaner_for_Kunnskapsloftet/prinsipper_lk06.pdf

planleggingen av egen læring og valg av læringsstrategier, oppgavetyper og arbeidsmetoder er en suksessfaktor for elevenes motivasjon for læring.

Elevene har også i følge forskrift til opplæringslova §3-11 rett til å ha en samtale med kontaktlæreren minst en gang hvert halvår om sin utvikling i forhold til kompetansemåla i faga.

Ut i fra resultatene på påstandsskjema utfylt på forhånd, har over 70% av elevene svart at de er helt eller delvis enige i at de liker å lære, og opp mot 60% har svart det samme på spørsmålet om de liker skolearbeidet. I samtale uttaler de derimot at de sjelden får utfordringer i forhold til vanskegrad på skolearbeidet. De synes leksene er lette, og de klarer arbeidet uten hjelp. På direkte spørsmål i gruppesamtale om de kunne ønske mer utfordring i forhold til leksene slik at de har noe å strekke seg etter, svarer så å si alle at de kunne ha tenkt seg det. De presiserte dog at de ikke ønsker økt mengde, men kanskje litt høyere vanskegrad og flere valgmuligheter i forhold til metoder.

På spørsmålet «Får du være med å bestemme hva dere skal gjøre og hvordan?», svarer samtlige at det eneste de får være med å bestemme i timene er belønningen av Bra-kortene, og noen ganger i gymmen. Når vi så følger opp med spørsmål om hvordan det er i forhold til metoder for læring i fagene, tema som de skal igjennom, læringsmål osv, svarer de benektende. «Målene står på ukeplana så det er bestemt hvordan vi skal lære dem», sa en elev. «Får lov å være med å bestemme hvis vi skal ha belønning eller noe, men ikke hva vi skal lære nei», sa en annen.

I resultatene fra påstandsskjemaene til lærerne svarer ca 65% at de gjennomfører elevsamtaler. Det vi imidlertid hørte i samtaler med lærerne var at de hadde forskjellig oppfatning av hva begrepet elevsamtale inneholdt. Det kan synes som om noen av lærerne bruker det samme begrepet om de daglige, uformelle samtalene de har med elevene i løpet av undervisningen. «Jeg vet mye om mange, men ikke om alle. Jeg har ikke organiserte elevsamtaler for alle elevene. Det er for ressursavhengig», uttalte en lærer. «Jeg har jo mange uformelle elevsamtaler», sa en annen.

Oppfatningen understøttes også av det som kom fram i samtaler med elevene. Her er det særlig elevene på mellomtrinn som uttaler at det er lite organiserte elevsamtaler. De viser til samtaler når de har gjort noe galt, eller når foreldrene har bedt om at de måtte gjennomføres.

På småtrinnet derimot, er oppfatningen en annen. Her svarte nesten samtlige av elevene på 1.-2.trinn at de hadde hatt samtale alene med læreren om hva de kunne og ikke kunne. «Vi har hatt sånn vurdering i klassen, og så ble vi plukket ut etter det for å høre hvordan jeg gjorde det», uttalte en.

Konklusjon

Selv om det for oss ser ut til at de aller fleste elevene er fornøyde med mengden lekser og at de stort sett klarer å gjøre leksene selv uten hjelp, er vi usikre på om alle føler mestring og har motivasjon for læring. Det kan se ut som om leksene på arbeidsplana er godt tilrettelagt for de svakeste elevene, men at det er for lite utfordring i forhold til de mer sterke elevene.

Vi konkluderer også med at nivået av elevmedvirkning på Opphaug skole er for lavt i forhold både til det som er anbefalt i prinsipper for opplæringen og det som er nedfelt i forskrift til opplæringsloven.

Kvalitetsmål:

- Skolen er en lærende organisasjon

Tegn:

- Skolen har en felles forståelse for hva som er god vurderingspraksis
- Skolen har en læringskultur der elevene opplever at det er positivt å gjøre sitt beste.

Hva vi så:

Opphaug skole er en organisasjon der det er stor vilje til å samarbeide, lære av hverandre og få til en felles pedagogisk plattform. Allikevel har vi funnet punkter som vi vil peke på som utviklingspotensiale.

Enkelte elever uttrykker i samtale at de har lite hjemmelekser fordi de får gjort det meste på skolen. Når leksene så blir sjekket, uttrykker de at lærerne kun sjekker at leksene er gjort – ikke hva de har lært av dette. De forteller om arbeidsbøker hvor kommentarene «bra», «flott» og «øv mer» blir skrevet som vurdering av arbeidet. Elevene sier også at de får lite informasjon om hva de kan gjøre for å bli bedre i fagene i form av skriftlige/muntlige vurderinger av arbeidet de har gjort. Flere uttrykte at de ønsket dette for å kunne gjøre det bedre.

I samtale med lærerne forteller de om daglige, muntlige framovermeldinger i samtaler med elevene, bruk av klistremerker og smilefjes som vurdering av arbeidet når elevene har gjort de oppgavene de skal. En lærer sa at han ikke var så opptatt av at alle oppgavene på plana var gjort. Hvis læringsmålene var nådd, så han igjennom fingrene med antall oppgaver.

De fleste lærere og elever forteller at de bruker LMT (læremålstester) for å vurdere om målene er nådd, selv om de også (og da særlig elevene) uttrykker at dette ikke gjelder i alle fag eller hver uke.

I Forskrift til opplæringsloven §3-11 står det at

Undervgsvurdering skal brukast som ein reiskap i læreprosessen, som grunnlag for tilpassa opplæring og bidra til at eleven [...] aukar kompetansen sin i fag jf. §3-2. Undervgsvurdering skal gis løpande og systematisk og kan vere både munnleg og skriftleg.

Undervgsvurderinga skal innehalde grunngitt informasjon om kompetansen til eleven [...] og skal givast som meldingar med sikte på fagleg utvikling.

Konklusjon:

Selv om man ved Opphaug skole har gode vurderingsrutiner i form av oppfølging av kartleggingsprøver og IUP, kan det se ut som om det ikke er en felles forståelse for en daglig, systematisk undervgsvurdering av elevenes kompetanse opp mot lekser.

Det kan også se ut som om elevenes oppfatning av «å gjøre sitt beste» betyr å bli ferdige med oppgavene – ikke lære mest mulig opp i mot læringsmålene. Særlig etter som elevenes fokus synes å ligge på «å bli ferdige» med oppgavene på arbeidsplana for å slippe å ha hjemmelekser istedenfor å ha fokus på om de har nådd målene.

Leksehjelp

Selv om temaet leksehjelp ikke var et tegn i framtidsbildet, velger vi allikevel å nevne dette i et eget punkt. I Forskrift til opplæringslova §1A-1 står det klart at kommunen har plikt til å tilby til sammen 8 timer leksehjelp hver uke til elever i grunnskolen. De 8 timene kan fordeles fritt på årstrinnene. Formålet med leksehjelpen er å gi elevene støtte til læringsarbeidet, en følelse av mestring og gode rammer for selvstendig arbeid.

For å kunne fylle disse kravene er det viktig at leksehjelpen er godt organisert, og at det er god kommunikasjon mellom faglærerne/kontaktlærerne på de trinn leksehjelpa blir tilbudt og den som har ansvaret for leksehjelpa.

Ut i fra de observasjoner vi gjorde og de samtaler vi hadde, var det liten eller ingen kommunikasjon. Den dagen vi observerte på leksehjelp, møtte 5 av 22 elever, hvorav en ikke hadde med arbeidsplan og dermed ikke kunne gjøre lekser. Vi fikk forståelsen av at ingenting av dette var noe enestående tilfelle, men at det var det vanlige. Leksehjelpen hadde tidligere fått kopi av alle arbeidsplanene på forhånd slik at hun både kunne forberede seg på det elevene skulle gjøre og hadde i bakhånd hvis noen ikke hadde med sin. Dette ble ikke lenger gjennomført. Hun hadde derfor ingen reell mulighet til å avhjelpe hvis elevene ikke hadde med sin egen plan. Den dagen vi var der gikk hun til klasserommet til eleven som manglet plan for å se om hun kunne finne en ekstra der, men det var ikke å oppdrive.

ARBEIDSPLAN FOR 3. TRINN						
UKE 17		NAVN				
Dag	Tid	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	8:30-9:00	Norsk	Norsk	Engelsk	Norsk	Norsk
Frikk		Norsk	Norsk	Engelsk	Norsk	Norsk
2	10:00-11:00	Norsk	Matematikk	Engelsk	Norsk	Norsk
Kortene		Norsk	Matematikk	Engelsk	Norsk	Norsk
Frikk		Matematikk	Matematikk	Engelsk	Norsk	Engelsk
3	11:00-11:50	Matematikk	Matematikk	Engelsk	Norsk	Engelsk
Frikk		Matematikk	Matematikk	Engelsk	Norsk	Engelsk
4	11:30-12:30	Fag	DKS	Matematikk	Matematikk	Matematikk
		Fag	DKS	Matematikk	Matematikk	Matematikk

DETTE SKAL VI LÆRE DENNE UKA:

FALS: Vit søner - hulle re i klasserommet! Hvordan skal vi oppføre ute.

NORSK: Øve leseferdighet og skrivning. Språk. Hva har et verb er.

MATEMATIKK: Teg skal forstå bruk som en del av mengde.

ENGLEK: Lære det engleke alfabetet.

Hemotag/dem. Fag: Naturfag. Lære om hvordan ulike fugler lever.

KROPPSVING: Forståelige måter å utfordre motorisk og øye hånd koordinasjon.

SL: Kvitenden: Tatt og slappene hase.

Matematikk: Kompendium. Løp egne haker til matematikk.

INFORMASJON: * Husk å bringe med seg arbeidsplan for neste uke til 17.00. Husk å bringe med seg arbeidsplan for neste uke til 17.00. Husk å bringe med seg arbeidsplan for neste uke til 17.00. Husk å bringe med seg arbeidsplan for neste uke til 17.00.

KONTAKTINFORMASJON: TF: 020 725 4330
TF: 020 725 4330 (hjemmetelefon)
E-mail: gms.gross@skoleporten.no
Forsidekontakt: Trine Øien og Dagrun Solan
• Denne uke gjennomfører vi beredningsplanene for LØS - læring og trygghet.

Tidspunktet for leksehjelpa er lagt til 08:00 – 08:30 tirsdag til fredag. I og med at busser ikke kommer før 08:15, betyr dette at den ikke er et reelt tilbud til alle elevene i 2.-5.trinn, som har tilbudet.

Ut i fra det vi så og hørte, mener vi at leksehjelpen ved Opphaug skole ikke fungerer godt nok etter intensjonene i forskriften, og ettersom lekser var temaet for ekstern vurderingen, mener vi at vi bør påpeke dette i denne rapporten.

---

11 Rapportering til skoleeier

Skoleeier, oppvekstansvarlig, rådmann, skolens personale, elevråd og FAU er representert når rapporten legges frem. Rapporten sendes umiddelbart skolefaglig ansvarlig. Rektor presenterer rapporten for politikerne i hovedutvalg for oppvekst med oppvekstansvarlig i kommunen til stede.

Innen 6 måneder etter at skolevurderingen har funnet sted, setter rektor opp en prioritert plan for forbedringstiltak. Rektor presenterer plan for forbedringstiltak på rektormøte og for skoleeier innen 6 måneder. Planen iverksettes på skolen innen 6 måneder.

Innen ett år foretas en skriftlig evaluering av tiltakene. Evalueringen presenteres for skoleeier.

Tilbakemelding på arbeidet med utfordringene i vurderingsrapporten skjer som del av tilstandsrapporten/årsmeldinga hvert år til skoleeier.

12 Vedlegg

Påstandsskjema for foresatte

Påstand	Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Vet ikke
Jeg vet hva mitt barn skal lære.					
Jeg kjenner læringsmålene for mitt barn.					
Lekser er et godt virkemiddel for læring.					
Lærestoffet er gjennomgått før lekser blir gitt.					
Leksene er tilpasset mitt barns nivå.					
Lekser er tema på konferansetimer/utviklingssamtaler.					
Informasjonen fra skolen er konstruktiv i forhold til mitt barns utvikling.					
Leksene blir fulgt opp av lærer.					
Jeg vet hva som forventes av meg som forelder i forhold til leksearbeidet.					
Jeg hjelper mitt barn i leksearbeidet.					
Jeg motiverer mitt barn i leksearbeidet.					
Jeg har kompetanse til å hjelpe mitt barn med leksene.					
Mitt barn benytter seg av leksehjelptilbudet.					
Organiseringen av skoledagen er gunstig i forhold til leksearbeid.					
Elevne er tatt med i planlegging.					

Påstandsskjema for elever

Påstand	Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Vet ikke
Jeg liker å lære.					
Jeg liker skolearbeidet.					
Jeg gjør lekser hver dag.					
Jeg gjør leksene mine på egen hånd.					
Jeg får god hjelp til leksene mine hjemme.					
Jeg går på leksehjelp.					
Læreren sjekker at jeg har gjort leksene mine.					
Jeg vet hva læringsmålene mine er.					
Læreren min forteller meg hva jeg gjør bra.					
Læreren forteller meg hva jeg skal gjøre for å bli bedre.					
Jeg får være med å vurdere eget arbeid.					
Jeg får god hjelp av læreren til å forstå hva jeg skal lære.					
Jeg ber om hjelp når jeg ikke får til det jeg skal gjøre.					
Jeg får være med å bestemme hva som skal læres og hvordan vi skal lære det.					

Påstandsskjema lærere

Påstand	Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Vet ikke
Elevene vet hvilke kompetansemål de skal nå.					
Elevene kjenner sine læringsmål.					
Elevene vet forskjellen på kompetansemål og læringsmål.					
Det er sammenheng mellom lærestoff og læringsmål.					
Det er sammenheng mellom det vi gjør i klasserommet og leksene som blir gitt.					
Elevene er delaktig i planlegging.					
Elevene er med og bestemmer arbeidsmåter.					
Jeg gjennomfører elevsamtaler (utenom foreldrekonferanser/utviklingssamtaler)					
Jeg gir elevene framovermeldinger i fagene.					
Lekser er et godt virkemiddel for læring.					
Jeg kontrollerer leksene systematisk.					
Jeg tilpasser leksene til den enkelte elev.					
Jeg har godt samarbeid med heimene om leksearbeidet.					
Foreldrene følger opp leksearbeidet hjemme.					
Foreldrene engasjerer seg i leksearbeidet.					
Jeg bruker kartleggingsverktøy aktivt i tilpasning til den enkelte elev.					
Jeg motiverer elevene i forkant av leksearbeidet.					
Det er god kommunikasjon mellom ordinær undervisning og leksehjelp.					
Organiseringen av skoledagen er gunstig i forhold til leksearbeid.					

Samtale med elever

SPØRSMÅL	SVAR
Hva er bra med Opphaug skole?	
Hva kunne vært annerledes med skolen din?	
Vet du hva du skal lære?	
Vet du hva et læringsmål er?	
Hva er lekser?	
Hvorfor får du lekser?	
I hvilke fag får du lekser?	
Når gjør du lekser?	
Hvis noe er vanskelig, fortsetter du å arbeide?	
Klarer du å gjøre leksene dine på egen hånd?	
Er det samsvar mellom leksene og det dere gjør på skolen?	
Oppmuntrer de hjemme deg i skolearbeidet?	
Hvilke forventninger har de hjemme til skolearbeidet ditt?	
Får du faglige utfordringer?	
Hvordan sjekker lærerne leksene?	
Hvordan får du hjelp når du står fast med leksene?	
Hvordan får du vite hvordan du skal bli flinkere?	
Får du være med å bestemme hva dere skal gjøre og hvordan?	
Har du deltatt på elevsamtaler?	
Hva gjør du på leksehjelp?	
Hvem bestemmer hva du skal gjøre på leksehjelp?	

Samtaleguide for lærerne

SPØRSMÅL	SVAR
Hva er bra med Opphaug skole?	
Hva kunne vært annerledes med skolen din?	
Hvilke fag får elevene lekser i?	
Hvorfor får elevene lekser?	
Oppeves lekser som et virkemiddel for læring?	
Hvordan brukes kartleggingsverktøy i undervisningsplanlegging på elevnivå?	
Hvordan tilpasses leksene den enkelte elev?	
Hvordan presenteres leksene for elevene?	
Gjenspeiler leksene læringsmålene?	
Hvordan sjekker du leksene?	
Hvordan følger du opp leksene?	
På hvilken måte får elevene underveisvurdering og framovermelding?	
Oppeves foreldrene kompetente til å bistå sine barn med leksene?	
Hvordan involveres foreldre i leksearbeidet?	
Hvordan foregår kommunikasjon mellom faglærer og leksehjelp?	
Oppeves organisering av skoledagen gunstig i forhold til leksearbeid?	

Samtaleark for foresatte

SPØRSMÅL	SVAR
Hva er bra med Opphaug skole?	
Hva kunne vært annerledes med skolen din?	
Hvorfor får elevene lekser?	
Oppeves lekser som et virkemiddel for læring?	
Vet du hva læringsmålene er?	
Blir leksene tilpasset den enkelte elev?	
Er lekser tema for konferansetimene/ utviklingssamtalen?	
På hvilken måte får du informasjon om elevens utvikling?	
Hvordan blir leksene presentert for elevene?	
Hvordan blir leksene fulgt opp?	
Føler du deg kompetent til å bistå ditt barn i leksearbeidet?	
Føler du det er lav terskel for å få bistand fra skolen?	
Oppeves organisering av skoledagen gunstig i forhold til leksearbeid?	
Hvordan oppleves leksehjelpordninga?	